

04080, м. Київ, вул. Вікентія Хвойко 15/15
(+38044) 289-63-99, 235-99-65, 289-63-90
www.nam.org.ua

ВГО «Незалежна асоціація телерадіомовників»

№ 64
Від 16.08. 2012

До Державного комітету телебачення і
радіомовлення України
01001, М.Київ, Хрещатик, 26,

Зауваження та пропозиції до проекту постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання забезпечення субтитрування та перекладу на жестову мову офіційних повідомлень, кіно-, відеофільмів, передач і програм»

Проектом постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання забезпечення субтитрування та перекладу на жестову мову офіційних повідомлень, кіно-, відеофільмів, передач і програм» (далі – Проект), підготовленим Держкомтелерадіо та винесеним ним на громадське обговорення, передбачено обов'язок суцільного субтитрування або перекладу на жестове мовлення всіх передач телекомпаній.

При цьому проект посилається на вимоги частини 2 статті 23 Закону України «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні» (далі – Закон): «Телерадіоорганізації (незалежно від форми власності та відомчого підпорядкування) забезпечують субтитрування або переклад на жестову мову офіційних повідомлень, кіно-, відеофільмів, передач і програм у порядку та на умовах, визначених Кабінетом Міністрів України».

У Проекті Кабінет Міністрів України визначає лише порядок виконання телекомпаніями цього обов'язку, а саме – порядок визначення перекладачів та моніторингу їх послуг, порядок розміщення субтитрів з метою їх максимального сприйняття, порядок розміщення інформації про адаптацію в телепрограмах тощо.

Натомість, в цьому проекті не реалізовані повноваження Кабінету Міністрів України щодо визначення умов, а саме:

- 1) умов, за наявності яких телепередачі підлягають субтитруванню або перекладу на жестове мовлення; до таких умов можуть бути віднесені високий суспільний інтерес до інформації певної передачі, який відображується у часі її трансляції або її жанрі (інформаційна, публіцистична тощо);
- 2) умов, на яких телеорганізаціям надаються послуги перекладачів на жестове мовлення або обладнання для субтитрування.

Вважаємо, що з метою реалізації положень Закону, Кабінетом Міністрів України має бути розроблена програма соціального захисту інвалідів шляхом адаптації телепередач для сприйняття особами з вадами слуху, спрямована на підготовку кадрів перекладачів на жестову мову та спеціалістів із субтитрування, а також на закупівлю обладнання для субтитрування за рахунок Фонду соціального захисту інвалідів.

Внаслідок того, що проект не містить умов забезпечення перекладу передач на жестову мову та субтитрування, ним встановлюються вимоги до телекомпаній, які неможливо виконати з наступних причин:

1. На сьогодні в Україні є лише 360 кваліфікованих перекладачів жестової мови (за інформацією Українського Товариства Глухих), і лише деякі з них має досвід роботи на телебаченні. Крім того, значна частина перекладачів проживає в місті Києві. Таким чином, понад 300 регіональних та місцевих телекомпаній, які працюють сьогодні в Україні, не зможуть виконати вимоги закону через незалежні від них причини.
2. Телерадіоорганізації несуть відповідальність за достовірність всієї інформації, що поширюється ними, в тому числі – інформації, що поширюється шляхом перекладу на жестову мову. Водночас, телерадіоорганізації не мають можливості а ні забезпечити точність перекладу (через відсутність перекладачів належної кваліфікації), а ні проконтролювати якість роботи перекладачів. Таким чином, покладення на них обов'язку щодо забезпечення сурдоперекладу без врахування кадрової ситуації, що склалась на сьогодні, може призвести до поширення недостовірної інформації, а отже - погіршення якості інформаційного забезпечення інвалідів, замість його покращення, як того прагнуть автори Проекту.
3. Через надзвичайно високі витрати на поширення сигналу, особливо – з урахуванням впровадження цифрового телебачення, регіональні та місцеві телекомпанії на сьогодні мають надзвичайно низьку рентабельність. Покладення на них обов'язку здійснювати власними силами переклад абсолютно всіх передач на жестову мову може привести їх на межу банкрутства.

Вважаємо, що проект потребує доопрацювання, а саме – визначення видів передач, які підлягають адаптації для сприйняття особами з вадами слуху. На нашу думку, до таких видів передач мають бути віднесені офіційні повідомлення та інформаційні передачі. Крім того, проект має містити умови забезпечення телекомпаній обладнанням для субтитрування та послугами перекладачів на жестову мову за рахунок Фонду соціального захисту інвалідів в межах відповідної Програми соціального захисту інвалідів.

З повагою,

Виконавчий директор НАМ

М'ясникова К.А.

Виконавець:

Большакова О.Ю. 8-067-405-11-08, 254-55-56